

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І.ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Вінницького національного
медичного університету
ім. М.І. Пирогова

[Signature] В.М. Мороз

« *[Signature]* » *[Signature]* 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НЕФОРМАЛЬНУ ТА ІНФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ
учасників освітнього процесу
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова

Розглянуто та схвалено
на засіданні вченої ради
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова

Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Вінниця, 2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова.
– Вінниця: ВНМУ ім. М.І.Пирогова, 2020. – 11 с.

Упорядники:

проф. Гумінський Ю.Й.,
проф. Фоміна Л.В.,
доц. Драчук О.П.,
Агафонов К.М. (здобувач вищої освіти)

ПОЛОЖЕННЯ

про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу ВНМУ ім. М.І. Пирогова

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова» (надалі – Положення) розроблене на підставі Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, який регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти.

Положення регламентує діяльність Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова (надалі – Університет) щодо організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу та встановлює єдиний порядок організації програм про неформальну та інформальну освіту для учасників освітнього процесу закладів вищої освіти України на території країни чи поза її межами.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних закладах вищої освіти та наукових установах за кордоном»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»;
- стандартів вищої освіти (за наявності);
- інших нормативно-правових актів у галузі вищої освіти.

1.3. **Формальна освіта** – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Види неформальної освіти: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям, участь в тематичних школах, семінарах, конференціях, конгресах, симпозіумах, з'їздах, тренінгах, майстер-класах тощо.

1.4. Ключові особливості ЄКТС:

ЄКТС – це система, яка орієнтована на особу, яка навчається. ЄКТС допомагає навчальним закладом при розробленні і реалізації програм перемістити центр уваги з підходу, що орієнтований на викладача, на підходи, які задовольняють потреби і очікування осіб, що навчаються. Таке навчання надає здобувачам вищої освіти можливості більш широкого вибору щодо змісту, способу, темпів та місця навчання.

Результати навчання описують те, що має знати, розуміти чи вміти робити здобувач вищої освіти після успішного закінчення навчання. В ЄКТС формулювання результатів навчання є основою для послідовного оцінювання навчального навантаження та присвоєння кредитів.

Результати навчання, пов'язані з дескрипторами (опис знань, умінь та компетенцій) рівнів національної та європейської рамки кваліфікацій.

Рамка кваліфікацій – цілісний структурований опис кваліфікаційних рівнів, через який можуть бути виражені та співвіднесені між собою в узгоджений спосіб всі кваліфікації. Вони створюють основи для розроблення освітніх і професійних стандартів, що ґрунтуються на результатах навчання (компетентностях) та сприяють визнанню кваліфікацій.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВИТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1 Основними цілями є:

- професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти;
- підвищення якості освітніх послуг, які надаються Університетом;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;

2.2 Основними завданнями є:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту;
- набуття професійного досвіду під час проходження стажування з метою підвищення кваліфікації;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- поглиблення знань національних культур інших країн;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами;
- формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей;
- формування життєвих і робочих навиків, спрямованих на соціальний або культурний розвиток.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Неформальна та інформальна освіта здійснюється за власним бажанням здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

4. ВИЗНАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Право на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

4.2. Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти навчального плану за освітньою програмою.

4.3. Перезарахована може бути як дисципліна повністю, так і її складові (змістовні модулі). Визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті проводиться протягом року, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення освітньої компоненти, що перезараховується. Обмеження зроблено з урахуванням

ймовірності здобувача не підтвердити свої результати навчання у неформальній освіті.

4.4. Університет може визнати результати навчання, набуті у неформальній/інформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу годин за конкретною ОП.

4.5. Валідація результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті повинна передбачати такі обов'язкові етапи:

4.5.1. Здобувач вищої освіти звертається з заявою на ім'я проректора з навчальної роботи (для здобувачів II рівня вищої освіти) чи з наукової роботи (для здобувачів III рівня вищої освіти) Університету з проханням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (Додаток 1). До заяви додаються документи (сертифікати, свідоцтва, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання, набутих під час неформального навчання, а також результати контролю. В разі наявності у здобувача результатів навчання з освітніх компонентів, які він набув/виконав самостійно протягом інформальної освіти, він вказує це в заяві з проханням призначити позачерговий підсумковий контрольний захід та надає висновок з відповідною інформацією. Заява з рішенням проректора передається до деканату/відділу Університету.

4.5.2. За розпорядженням/наказом проректора створюється предметна комісія, до якої входять:

- науково-педагогічні працівники, які викладають цей освітній компонент (за необхідністю);
- представники навчального/наукового відділу;
- представник студентського самоврядування/ради молодих вчених (за згодою).

Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях комісії можлива за бажанням здобувача.

Для здобувачів III рівня вищої освіти до розгляду документів може залучатись наукова комісія із запрошенням за необхідності науково-педагогічних працівників, відповідальних за певний освітній компонент.

4.5.3. Предметна/наукова комісія розглядає надані документи, проводить аналіз їх відповідності програмі освітнього компонента, проводить співбесіду із здобувачем та приймає одне з рішень (Додаток 2):

- не визнавати результати, набуті під час неформального/інформального навчання,
- визнати результати, набуті під час неформального/інформального навчання та зарахувати їх як семестрову атестацію/підсумковий контроль з відповідного освітнього компонента,
- визнати результати, набуті під час неформального/інформального навчання та зарахувати їх відповідно до рейтингової системи оцінювання як поточну атестацію з відповідного змістовного модуля дисципліни,
- призначити вид підсумкового оцінювання, відповідно до зазначеного у навчальному плані для освітнього компоненту, що може бути перезарахований (Додаток 3).

4.5.4. Якщо предметна комісія вважає за необхідне провести підсумкове оцінювання, то здобувача ознайомлюють з програмою освітнього компоненту та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо навчальним планом передбачено виконання індивідуального завдання з даної дисципліни, то здобувача ознайомлюють з переліком тем роботи. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

4.5.5. Предметна комісія надає здобувачу до 10 робочих днів для підготовки до підсумкового контролю (з кожної дисципліни) та до 20 робочих днів для виконання обраної ним теми/варіанту індивідуального завдання (за наявності). Термін підготовки обговорюється зі здобувачем.

4.5.6. За результатами підсумкового контролю предметна комісія виставляє семестрову атестацію з відповідного освітнього компоненту за шкалою ЄКТС. Якщо здобувач отримав меншу кількість балів, що в закладі визначено як оцінка «незадовільно» то результати навчання, набуті у неформальній/інформальній освіті не зараховується.

4.5.7. За результатами зарахування предметна комісія формує протокол у якому міститься висновок для деканату/відділу стосовно визнання, чи не визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної / інформальної освіти (Додаток 6).

4.5.8. У разі перезарахування освітнього компоненту, до документів деканату/відділу вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер протоколу засідання предметної комісії). Здобувач звільняється від вивчення перезарахованого освітнього компоненту у наступному семестрі.

4.5.9. В разі перезарахування лише окремого змістовного модуля/модулів дисципліни, студент звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

4.5.10. У разі негативного висновку предметної комісії щодо визнання результатів навчання, набутих під час неформальної/інформальної освіти, здобувач має право звернутися з апеляцією до проректора з навчальної/наукової роботи Університету. Відповідно до рішення проректора створюється апеляційна комісія у складі проректора з навчальної/наукової роботи, декана факультету/керівника відділу аспірантури, науково-педагогічних працівників, які є фахівцями відповідного профілю і не входили до предметної комісії та представника студентського самоврядування/ради молодих вчених (за згодою).

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення (Додатки 4). Рішення апеляційної комісії є пресічним.

4.5.11. В разі наявності в робочій програмі дисципліни рекомендацій викладача щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елемента неформальної освіти, додаткова валідація результатів неформального навчання не потрібна. Семестрова та поточна атестації з відповідної дисципліни визначаються викладачем відповідно до системи оцінювання дисципліни.

Додаток 1

Проректору з
навчальної/наукової роботи
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

(Прізвище, ініціали)

здобувача вищої освіти
_____ курсу, групи _____,
факультету/відділу аспірантури

(ПІБ здобувача вищої освіти)

ЗАЯВА

Прошу визнати результати навчання, набуті мною у неформальній /інформальній (викреслити зайве) освіті як змістовний модульний/семестровий підсумковий з дисципліни: «_____».

Документи (особисто завірені копії документів), що підтверджують набуття відповідних результатів навчання додаються:

(дата)

(підпис)

З правилами проведення валідації результатів неформального / інформального навчання ознайомлений _____

(підпис)

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА**

ПРОТОКОЛ

« _____ » _____ 20 _____ р.

№ _____

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної / інформальної освіти, створеної розпорядженням декана факультету (назва факультету)

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Валідування результатів навчання, набутих у неформальній/ інформальній освіті здобувача: _____

На розгляд предметної комісії подані такі документи:

- заява здобувача (Прізвище, ініціали) щодо визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті як семестрової атестації з освітнього компоненту НП « _____ »;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання: _____

(вказати: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо)

Рішення предметної комісії:

1. За результатами розгляду наданих здобувачем (Прізвище, ім'я) документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній/інформальній освіті, встановити їх **ПОВНУ ВІДПОВІДНІСТЬ/НЕВІДПОВІДНІСТЬ** із компетентностями, що формуються освітнім компонентом НП « _____ »

2. **ВИЗНАТИ/НЕ ВИЗНАТИ** результати, набуті під час неформального/інформального навчання як **форму поточного контролю** з освітнього компонента НП « _____ »,

Голова комісії: _____
(прізвище, ініціали)

(підпис)

Члени комісії: _____
(прізвище, ініціали)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

(підпис)

З рішенням комісії ознайомлений _____
Ім'я ПРІЗВИЩЕ підпис дата

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
і.м. М.І. ПИРОГОВА**

ПРОТОКОЛ

від «___» _____ 2020 р.

№ _____

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної / інформальної освіти, створеної розпорядженням декана (назва факультету)

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Валідування результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувача _____.

На розгляд предметної комісії подані такі документи:

- заява здобувача (прізвище, ім'я) щодо визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті як семестрової атестації з освітнього компонента НП

«_____»;

- документи, що підтверджують набуття результатів навчання:

(вказати: назву та дату видачі документу, організацію, яка видала документ, посилання на її сайт, назву курсу, обсяг курсу, досягнуті результати навчання тощо).

Рішення предметної комісії:

1. За результатами розгляду наданих здобувачем (Прізвище, ім'я) документів, що підтверджують набуття результатів навчання у неформальній/інформальній освіті (резюме), **НЕМАЄ МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВИТИ ЇХ СТУПІНЬ ВІДПОВІДНОСТІ** із компетентностями, що формуються освітнім компонентом НП «_____».

2. Призначити ПРОВЕДЕННЯ «_____» _____ 20__ року ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ у вигляді екзамену / заліку з освітнього компоненту НП «_____»

Голова комісії: _____
(прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Члени комісії: _____
(прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

З рішенням комісії та методичним забезпеченням освітнього компоненту НП ознайомлений _____

Ім'я ПРИЗВИЩЕ

підпис

дата

**ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА**

ПРОТОКОЛ

від « _____ » _____ 20 _____ р.

№ _____

засідання предметної комісії з валідування результатів неформальної / інформальної освіти,
створеної розпорядженням декана (назва факультету)

Склад предметної комісії:

Голова: _____

Члени: _____

Розглядали: Підсумковий контроль щодо визнання результатів навчання, набутих у
неформальній / інформальній освіті здобувачем _____
з метою перезарахування освітнього компоненту НП « _____ ».

Питання білету та оцінка відповіді:

1. _____
_____;

2. _____
_____;

(зазначити питання білету та оцінку відповідей (відмінно, дуже добре, добре, задовільно,
достатньо, незадовільно) кожного питання)

Рішення предметної комісії:

1. З результатами аналізу відповідей здобувача _____ на
питання білету та виконання індивідуального завдання (за наявності), **ВИСТАВИТИ** за
підсумковий контроль ОЦІНКУ « _____ » та _____ балів ЄКТС.

2. **ВИЗНАТИ** результати підсумкового контролю як **семестрову атестацію** з освітнього
компонента НП « _____ ».

Голова комісії: _____
(прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

Члени комісії: _____
(прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

З рішенням комісії ознайомлений _____

Ім'я ПРІЗВИЩЕ

підпис

дата